

for læst, naar vort constitutionelle Liv skal kunne bestaae, at den, som vil angribe en tilstedeværende Regjering i sin Nød, skal være fattet paa selv at blive Regjering i dens Sted. Hertil vil man svare mig, det vare vi fattede paa, men den Vedkommende maa da ogsaa have været fattet paa, at, isald det ikke lykkes, isald Tidsumstændighederne ikke medføre, at det kunde lykkes, saa bliver det gjort klart gennem Regjeringens Optræden mod hans Person, hvorledes Stillingen har været, og hvorledes disse Stillinger ere ligeoverfor hverandre. Der har ikke bestaaet og vil ikke kunne bestaae nogen gedigen parlamentarisk Tilstand, naar ikke Alle holde sig dette fast for Die, rette sig derefter og have Mod til dristigt at underkaste sig de Betingelser, som maae ansees nødvendige, for at fremme den gode Sag. At klage bagefter, det er at klage over et heelt Skind, og den yderste Consequent er den, at den, der gaaer til Dør, skal finde sig i at faae Galgen, isald han ikke seirer. Det er Veien dertil, det er Anarchiets første Begyndelse, naar man troer igennem en parlamentarisk Forsatning at kunne benytte sin Stilling og Anerkjendelse som Embedsmand til at kaste en Regjering overende, men ikke tager Consequenterne deraf og træder tilfide med Rolighed og bliver Statsborger, som man var før; thi det var som Statsborger, man har handlet, og man kan og bør ikke staa sig dobbelt Magt ved tillige at være Embedsmand. Jeg havde forøvrigt begjært Ordet i en anden Anledning, som jeg nu skal gaae over til, men vil dog forinden imødegaae et Par af de Exempler, som den ærede Forespørger nævnte. Han sagde nemlig, at et Par Officerer vare blevne affædige af Krigsministeren. Jeg for min Part troer, at de Begge søgte deres Affæd. Jeg troer, at den Ene af dem ikke vilde, skjøndt Militair af Oprindelse, lade sig forflytte til en anden Post; og det var i den Anledning, at han fik sin Affæd. Jeg vil dermed ingenlunde besmykke den Behandling, han har lidt; det er en ganske anden Sag; men, saavidt jeg har forstaaet, har det været en ganske simpel Forsflyttelse til en anden Stilling, der var Tale om, (A. Høge: Af politiske Grunde!) Politiske eller ikke politiske

Grunde, det er der ikke her Tale om, her er kun Tale om en Forsflyttelse til en anden Stilling. Den, der engang har underkastet sig Tånen, kan ikke stille den Art Spørgsmaal, det kan ikke indrømmes, og, naar den ærede Forespørger har sagt, at der under den absolutistiske Magt kun har været faa Exempler af den Betskaffenhed, saa vil jeg gjøre ham opmærksom paa, at der har været ikke faa. Jeg kjender godt En, som paa lignende Maade er bleven behandlet, men jeg kjender ogsaa dem, som have tiet hertil. (En Stemme: Men den anden Militair?) Ogsaa den anden Militair er, saavidt jeg veed, gaaet af efter sit eget Dnske. Vi komme nu til det, hvorfor jeg egentlig havde begjært Ordet. Den ærede sidste Taler sagde meget rigtigt, at, saaledes som Grundloven kom fra Ministerradet, havde den ingen Bestemmelse om, hvorledes Embedsmænd vare stillede ligeoverfor Valgloven, idet man antog, sagde han, at de ikke vilde kunne tage mod Valg, uden at have Regjeringens Samtykke dertil. Jeg antager, at dette var, fordi man ganske simpelt hen antog, at ingen Embedsmand kunde forlade sit Embede uden Regjeringens Samtykke, og fordi man antog, at Embedsmændenes Stilling ligeoverfor selve Valghandlingen maatte blive deres egen Sag thi de maatte vide, hvorledes de stillede sig ligeoverfor Valghandlingen. Derfor vor Valghandling var af en saadan Betskaffenhed, at Nogensomhelst kunde blive overrasket ved at blive valgt, saa kunde Sagen maaskee stille sig anderledes. Saaledes kan man til Nød sige ved Landstingsvalgene, at der kan en Embedsmand blive sat i den vanskelige og mislige Stilling, at han kan blive valgt af sine Medborgere, uden at have anet det, og, naar han saa er valgt, kan han udøve en ikke lidet forstyrrende Indflydelse paa Valghandlingen ved at aflaae Valget; men, hvad Folkethingetsvalgene angaaer, saa kan Ingen blive overrasket af Valgene; thi han kommer kun til Valg derved, at han stiller sig selv paa Valg; han har altsaa forud ønsket det, idet han har stillet sig til Valg. Da denne Deel af Grundloven kom under Behandling i den grundlovgivende Forsamling, søgte man at staae noigtigt Bestemmelser i den